

**A Meteor TTE
Baradla Barlangkutató Csoport**

2014. évi

kutatási jelentése

1. Dancza-víznyelő feltáró kutatása (kut.vez: Dr. Végh Zsolt):

A Dancza-víznyelő a Baradla-barlang aggteleki szakaszában a Csónakázó-tó folyásirány szerinti jobb partján található. A víznyelő kutatását Dancza János kezdte meg az 1950-es években. Ekkor -26 méterig tárták fel a víznyelő járatait.

Barlangkutató Csoportunk 2000-ben kezdte meg a víznyelő újbóli feltárását. A végpont akkor -18 méteren volt. Jelenleg a nyelő akna része 36 méter mély, ahonnan egy lépcsőzetesen lejtő, de szintesnek tekinthető ágba haladtuk előre kb. 8 métert.

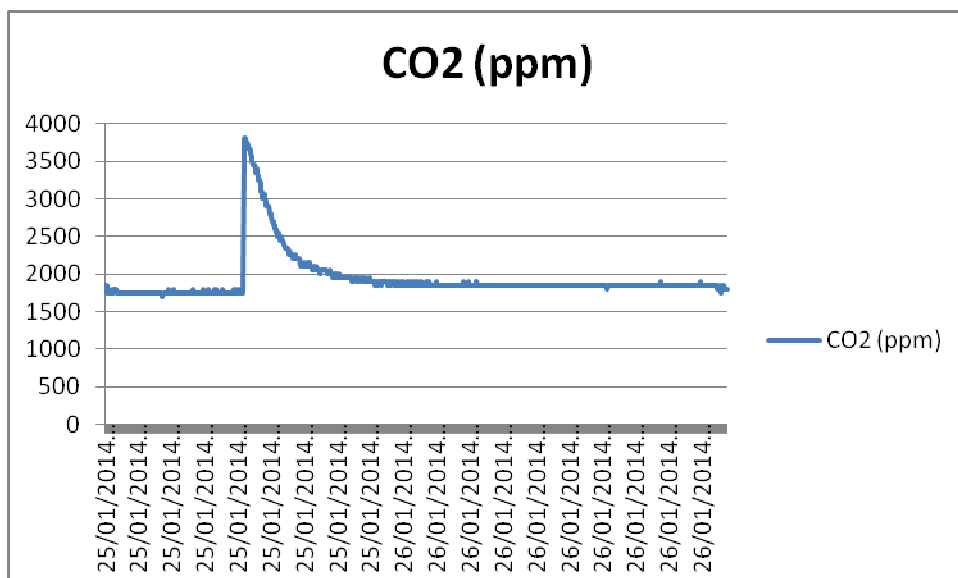
A kutatás célja a Baradla Hosszú-Alsó-barlangjába történő bejutás a Dancza-víznyelőn keresztül, ahol egy min. 8-10 km hosszú ismeretlen barlangjárat található. A kutatás során kézi és gépi (vésőgép) jövesztést alkalmazunk, kézi pakolással és gépesített szállítással (elektromos csörlő és szállítópálya). A nyelő végpontja jól bontható, teljes szelvényben kitöltött. A kitöltés anyaga kő, agyag és iszap. A kitermelt meddőt a barlang főágában kialakított depóhelyen helyezzük el. A depó jelenleg közel 200 m³ anyagból áll.

2011-ben az Aggteleki Nemzeti Parkkal megkötött együttműködési megállapodás és az érvényes kutatási engedélyünk alapján tovább folytattuk a víznyelő kutatását. Az év nagy részében, a még 2010-ben és 2011-ben keletkezett árvizek okozta károkat számoltuk fel a víznyelőben. Átvizsgáltuk a falakat, a kimozdult kötömböket eltávolítottuk. Átvizsgáltuk az elektromos berendezést és elvégeztük a szükséges javításokat. Kibővítettük a szellőztetőrendszert, mert a szállított levegő mennyisége kevésnek bizonyult, hogy a végponton hatékonyabb legyen a légcseré.

2012-ben karbantartási munkálatokat összesen 10 alkalommal végeztünk, bontani 2 alkalommal tudtunk. A bontások során a végponti zóna hasadékból távolítottuk el a kitöltést, mely jól bontható és a járat határozott irányt mutat a feltételezett Hosszú-Alsó-barlang főága felé.

2013-ban a tavaszi nagyobb árvizek megakadályozták a nyelőben történő munkavégzést és alaposan megrongálták az elektromos berendezéseket, melyeket az év második felében kijavítottunk, a szellőzőrendszert korszerűsítettük és a szállítópályát is beállítottuk. Karbantartási munkálatokat összesen 5 alkalommal végeztünk, a munkaterületen eltöltött munkaórák száma 30 óra volt. Bontani 4 alkalommal, összesen 8 munkanapot, kb. 100 munkaórát tudtunk. A bontások során a végponti zóna hasadékból távolítottuk el a kitöltést, melyet a tavaszi árvizek visszamostak a 2012 előtti állapotra. Kitakarítottuk a végponti zónát az agyagba beágyazódott kövektől és stabilizáltuk a jobb oldali agyagdomb állapotát. A boltozat alatt megnyílt járható méretű csőszerű járat hossza 6 méter, végét agyag dugó tölti ki, mely kizárólag kézierővel távolítható el.

A végpont szellőzőtségét megfelelően szemlélteti az 1. sz. diagram, melynek görbéjében az első vízszintes szakasz a nyelő száj-környéki munkaterület CO₂ eloszlását mutatja 8 órás folyamatos munkavégzés mellett (ez lényegében a Baradla-főág szellőzőtségét mutatja), majd a hirtelen csúcsérték akkor keletkezett, amikor műszak végén a CO₂ logger leengedésre került a végponti munkaterületre, melynek műszakvégi teljes kiszellőzéséről az elszívó ventilátor rendszer gondoskodott. Megállapítjuk, hogy 4 emberrel történő 8 órás végponti munkavégzés alkalmával a beépített szellőztető rendszernek köszönhetően mindössze 3800 ppm-re (0,4 tf%) emelkedett fel a szén-dioxid, mely értékről a végpont 3 órán belül teljesen kiszellőzött.

1. sz. diagram: a Danca-nyelő végpontján mért szén-dioxid értékek bemutatásával 24 órás időintervallumban (lásd a szöveges értékelésben).

1. sz. fotó (készítette: Stieber József) A fényképen jól látszik az aknába beépített szállítópálya és a 24 V-os járatvilágítás, mely a kutatás biztonságát szolgálja

2014 január 23-25: 15 fő, bontás
március 21-23: 4 fő, szellőzés javítás
július 25-27: 5fő, víztelenítés, járatbiztosítás
augusztus 29-31: 4fő, szerelés, akadálymentesítés
szeptember 15-17: 7fő, szellőzés-szerelés, bontás
október 12-14: 7fő, víztelenítés, bontás
november 9-11: 4fő, világítás- és szellőzés-szerelés
december 27-31: 12fő, víztelenítés, bontás

A decemberi időpontra nyílt kutatótábort szerveztünk, amit az idei évben is folytatni szeretnénk. Fontosnak tartjuk, hogy más barlangkutató csoportok is részt vegyenek a munkánkban, ezáltal is új lendületet adva a kutatásunknak.

2. Baradla-barlang oldalágainak feltárása, felmérése:

Ezen a területen a jelentéstételi évben érdemi tevékenységet nem folytattunk (annak ellenére, hogy az engedélyünk kitér rá), azonban a tárgyévben folytatni kívánjuk a tevékenységet.

3. Baradla-barlang kürtőinek, felső járatainak feltárása, felmérése:

Ezen a területen a jelentéstételi évben érdemi tevékenységet nem folytattunk (annak ellenére, hogy az engedélyünk kitér rá), azonban a tárgyévben folytatni kívánjuk a tevékenységet.

Aggtelek, 2015. február 15.

Kormosói Róbert
Csoportvezető